بین الملل

افشاگری از همکاری موساد و منافقین علیه ایران

یک روزنامه عبری همکاری میان موساد و گروهک تروریستی منافقین علیه ایران را برملا کرد.

به گزارش زمان به نقل ازایسنا، روزنامه «تایمز اسرائیل» گزارش داد: سازمان (تروریستی) مجاهدین خلق (منافقین) حمایت مالی، نظامی و آموزشی مستقیمی از موساد اسرائیل دریافت کرده است. همکاری دو طرف درباره جمع آوری اطلاعات و اجرای فعالیت‌های خصمانه علیه امنیت ایران است. این روزنامه به نقل از مقامات آمریکایی نوشت که اعضای این سازمان تروریستی به رصد محل سکونت و جابه‌جایی دانشمندان هسته‌ای ایران قبل از انتقال این اطلاعات به موساد کمک می‌کردند. این روزنامه اشاره کرد: سازمان مجاهدین خلق که فاقد پایگاه مردمی در داخل ایران است، توسط اسرائیل به عنوان یک «نیروی نیابتی میدانی» برای انجام عملیات خرابکارانه و امنیتی در داخل ایران مورد استفاده قرار می‌گیرد.

واکنش نتانیاهو به اعتراضات سراسری در سرزمین‌های اشغالی

نخست‌وزیر رژیم صهیونیستی در نخستین واکنش به اعتصاب و اعتراضات سراسری که به دعوت خانواده‌های زندانیان صهیونیست برگزار شد، معترضان را متهم کرد به اینکه با خواست پایان جنگ، موفقیت حماس را تقویت می‌کنند.

به گزارش زمان به نقل ازایسنا، «بنیامین نتانیاهو» نخست‌وزیر رژیم صهیونیستی در واکنش به موج تازه اعتراضات و اعتصاب سراسری در سرزمین‌های اشغالی گفت: هر کسی که امروز پایان جنگ را بدون نابودی حماس مطالبه می‌کند، عملاً موفقیت این گروه را تقویت کرده و آزادی اسرای ما را دورتر می‌سازد و زمینه تکرار هفتم اکتبر را فراهم می‌کند. او با تأکید بر تداوم شروط تل‌آویو برای توقف جنگ افزود: کنترل امنیتی ما بر نوار غزه یکی از شروط اصلی پایان جنگ است. اما حماس این موضوع را نمی‌پذیرد. ما مصمم به خلع سلاح حماس هستیم و این روند را به‌طور بلندمدت با اقدام علیه هر گونه تلاش برای تسلیح مجدد دنبال خواهیم کرد. نتانیاهو همچنین ادعا کرد که حماس با طرح خواسته‌هایی معکوس، خواستار عقب‌نشینی کامل ارتش اسرائیل از نوار غزه، محور فیلادلفیا و منطقه حائل شده است. موضوعی که به گفته او به این جنبش امکان آرایش نظامی دوباره و تقویت دوباره می‌دهد. وی در ادامه سخنان خود به جبهه شمال سرزمین‌های اشغالی نیز اشاره کرد و با چشم‌پوشی از نقض مداوم توافق آتش‌بس با لبنان مدعی شد: عملیات ما در لبنان در چارچوب توافق آتش‌بس صورت می‌گیرد و در برابر هر گونه نقض این توافق توسط حزب‌الله واکنش نشان خواهیم داد. نخست‌وزیر رژیم صهیونیستی همچنین از حملات نظامی در چندین جبهه خبر داد و گفت: امروز مواضعی در یمن، غزه و لبنان را هدف قرار داده‌ایم و به این روند ادامه خواهیم داد تا خطر حماس و دیگر دشمنان اسرائیل را خنثی کنیم. این اظهارات پس از آن بیان شد که خانواده‌های زندانیان صهیونیست در غزه دیروز (یکشنبه) در چندین نقطه از سرزمین‌های اشغالی، از جمله مقابل اقامتگاه‌های وزرای کابینه، دست به تظاهرات زدند. معترضان دیروز جاده اصلی شماره یک به سمت تل‌آویو در شرق اللد را مسدود کردند. معترضان در عین حال چهارراه مقابل مقر وزارت جنگ رژیم صهیونیستی در تل‌آویو را بستند. منابع رسانه‌ای همچنین از بازداشت شماری از معترضان توسط نیروهای امنیتی رژیم صهیونیستی خبر داده‌اند.

آمریکا پایگاه «عین الاسد» را تخلیه می‌کند

یک منبع عراقی از توافق میان بغداد و واشنگتن برای تخلیه برخی پایگاه‌های ائتلاف آمریکا خبر داد.

به گزارش زمان به نقل ازمهر، یک منبع دولتی عراق در گفتگو با الجزیره تاکید کرد: ائتلاف بین المللی آمریکا از پایگاه عین الاسد، فرودگاه بغداد و ساختمان فرماندهی عملیات مشترک خارج و به اربیل منتقل می‌شود. وی اضافه کرد: این روند در ماه سپتامبر آتی بر اساس توافق میان بغداد و واشنگتن صورت می گیرد. این منبع تصریح کرد: مربیان نظامی در کشور باقی می‌مانند و ارتباطی با خروج ائتلاف بین المللی ندارند. پیش از این نمایندگان عراقی بارها بر ضرورت بیرون راندن عناصر ائتلاف آمریکا از خاک این کشور تاکید کرده بودند.

واشنگتن برنامه مذاکرات تجاری با دهلی‌نو را لغو کرد!

سفر برنامه‌ریزی شده مذاکره‌کنندگان تجاری آمریکا به هندوستان به دلیلی نامشخص لغو و به زمان دیگری موکول شد.

به گزارش زمان به نقل ازمهر، شبکه خبری «ان‌دی‌تی‌وی» هند از لغو سفر برنامه‌ریزی‌شده هیئت مذاکره‌کننده واشنگتن به دهلی‌نو به منظور مذاکرات تجاری با هند خبر داد.به نوشته این شبکه به نقل از منابع آگاه، این سفر برای ۲۵ تا ۲۹ آگوست برنامه‌ریزی شده بود. با این حساب، مذاکرات بر سر توافق تجاری دوجانبه پیشنهادی بین دو کشور به تعویق خواهد افتاد. دور جاری مذاکرات بر سر توافق تجاری پیشنهادی حالا در تاریخ دیگری برگزار خواهد شد و امیدها برای اندکی آسایش خاطر تا پیش از ضرب‌الاجل ۲۷ آگوست، همزمان با آغاز اعمال تعرفه‌های اضافی بر کالاهای هندی، رنگ باخت. دونالد ترامپ، رئیس جمهور آمریکا اوایل آگوست تعرفه اضافی ۲۵ درصدی بر کالاهای هندی وضع و دلیل آن را تداوم خرید نفت از روسیه عنوان کرد؛ اقدامی که تنش بین واشنگتن و دهلی نو را تشدید کرد. این تعرفه اضافی، نرخ تعرفه بر صادرات هندی را در مجموع به ۵۰ درصد می‌رساند.

لاریجانی: مساله نفوذ جدی است

باران موشک‌های ایران، اسرائیل را مستاصل کرد

دبیر شورای عالی امنیت ملی گفت: اسرائیلی‌ها بیشترین امکان پدافندی را داشتند، اما باران موشک‌های ایران در نیمه جنگ، کاملاً آنها را مستاصل کرده بود.

به گزارش زمان به نقل ازمهر، علی لاریجانی دبیر شورای عالی امنیت ملی ایران در گفتگویی درباره اولین سفرش به عراق در جایگاه دبیری شورای عالی امنیت ملی و اهداف این سفر گفت: تردیدی نیست که مسائل منطقه‌ای از موضوعات مهم منافع و امنیت ملی کشور بوده و است، در واقع راهبرد جمهوری اسلامی در امنیت ملی توجه به مسائل منطقه‌ای است. علی لاریجانی افزود: در مسائل امنیت ملی دو خط و دیدگاه مهم دنبال می‌شود؛ یک نظریه این است که آمریکا و اسرائیل امروز با صراحت می‌گویند که ما صلح را از راه قدرت می‌خواهیم. این یعنی یا باید تسلیم شویم یا باید بجنگیم و نتیجه این فکر بهم ریختن منطقه است. نمونه عملی آن هم در سوریه می‌بینیم. دبیر شورای عالی امنیت ملی در ادامه گفت: نظریه دوم این است که می‌خواهیم به امنیت پایدار با مشارکت کشورها برسیم که در آن کشورها همه قدرتمند باشند و این نظریه را ایران دنبال می‌کند؛ با این تئوری رفتار جمهوری اسلامی معنای دیگری پیدا می‌کند و به جای بهم ریختن منطقه دنبال ثبات هستیم. مثال این نظریه هم توافق امنیتی است که در همین سفر با عراق امضا کردیم. در این توافق سعی داریم با هم فضای با ثبات امنیتی را ایجاد کنیم. نماینده مقام معظم رهبری در شورای عالی امنیت ملی گفت: نکته کانونی توافق امنیتی ایران و عراق این است که دو کشور متعهد باشیم و نگذاریم افراد، جریان‌ها و کشورهای ثالث اخلالی در وفاق و امنیت دو کشور ایجاد کنند و از سرزمین یک کشور علیه کشور دیگر استفاده شود یا کشوری دیگر بیاید در مسائل امنیتی آن کشور رخنه کند. علی لاریجانی در گفتگو با برنامه «تهران، تل‌آویو» و در پاسخ به این پرسش که «در جنگ ۱۲ روزه آمریکا و اسرائیل علیه ایران از آسمان برخی کشورها علیه کشورمان استفاده شد، آیا در این توافق این مساله دیده شده است؟» گفت: مبنای این مساله در این توافق است، اما کشورها ملاحظاتی دارند از این نظر که گاهی امکان جلوگیری از رخنه برایشان مهیا نیست که البته باید اشکالاتشان را رفع کنند.

دشمن قصد داشت ایران و عراق را با مشکل مواجه کند

دبیر شورای عالی امنیت ملی درباره فضای امنیتی فعلی منطقه با آنچه در ۲ دهه پیش بوده است، با طرح این پرسش که «حوادث دو ماه اخیر بخصوص جنگ اسرائیل و آمریکا علیه ما یک نمونه منحصربه‌فرد است یا در یک زنجیره از تحولات و حوادث باید آن را ببینیم؟» اظهار کرد: از یک منظر این حوادث در قالب یک زنجیره بوده است یعنی رفتار آنها همواره ایجاد شرارت در منطقه بوده است. خانم هیلاری کلینتون وزیر خارجه وقت آمریکا در اظهاراتی گفته بود که ما خودمان داعش را ایجاد کردیم؛ چرا این کار را کردند؟ چون می‌خواستند دو کشور ایران و عراق را با مشکل مواجه کنند با اختلافات شیعه و سنی را برجسته کنند. بخصوص در بین عشایر عراقی که شیعه و سنی با هم زندگی می‌کنند، این در حالی است که اینها سال‌هاست در کنار هم زندگی می‌کنند. ولی این را چنان بزرگ می‌کردند که ایجاد تفرقه کنند، البته در این مسئله برخی کشورهای منطقه هم دخالت داشتند. اما معافی که این بار شکل گرفت، مثل قبل نبود؛ کاملاً رخ به رخ شدیم. آمریکایی‌ها همیشه پشت مسائل و اقدامات در منطقه پنهان می‌شدند، اما این بار خودشان به صحنه آمدند. وزیر دفاع‌شان به صراحت دستور بمباران داد و پنتاگون اعلام کرد که ۱۰ سال روی این حمله کار کردیم.

همبستگی ملی، یک سرمایه بزرگ فرهنگی، سیاسی و اجتماعی است

علی لاریجانی گفت: ولی هر بار با عنایت الهی چه وقتی بحران‌هایی در رابطه با شیعه و سنی ایجاد می‌کردند، یک عده از افراد فهیم مسئله را باز می‌کردند که چه کسانی پشت این اختلافات بودند و چه در حوادث اخیر برخی شرایط ایجاد شد، مثل همبستگی ملی در ایران که اصلاً امر ساده‌ای نبود و نیست؛ بلکه بسیار امر فوق‌العاده‌ای بود. اینکه همه مردم ایران درک واحد و اراده مشترک پیدا کنند که باید مقابل اسرائیل ایستاد، جذاب بود. برای خود من وقتی در مسیر کوهنوری بودم اتفاق افتاد که چند نفری از آقایان و خانم‌ها که من را شناختند، گفتند که ما در برخی از تظاهرات (علیه حکومت) هم شرکت کردیم و با حکومت هم در برخی جاها زاویه داریم، اما، چون اسرائیل آمد و حمله کرد، آمدیم پشت جمهوری اسلامی، چون بحث مبارزه با اسرائیل بود. همچنین یکی از رهبران کشورهای بزرگ منطقه به من گفت، مردم دنبا همبستگی ملی ایران را فهم کردند؛ این جمله مهمی است، چون همبستگی ملی، یک سرمایه بزرگ فرهنگی، سیاسی و اجتماعی است. نه اینکه همه هم عقیده در اجزا هستند، اما در دفاع از منافع و امنیت ملی یک صدا هستند. دبیر شورای عالی امنیت ملی ادامه داد: از دیگر اتفاقات حوادث اخیر این بود که دشمن تصور می‌کرد کشورهای اسلامی به خاطر برخی اختلافات با محافظه‌کاری که دارند به سمت ایران نمی‌روند و ایران منزوی می‌شود، اما کشورهای اسلامی هم دولت‌ها و هم ملت‌هایشان پشت ایران آمدند، البته اروپایی‌ها سمت آمریکا و اسرائیل رفتند. یا درباره نحوه مقابله نیروهای مسلح ایران با دشمن که تصور می‌کردند، آنها بیشترین امکان پدافندی را داشتند، اما باران موشک‌های ایران در نیمه جنگ کاملاً آنها را مستاصل کرده بود. یکی از مسئولان کشورهای منطقه می‌گفت، روز اول جنگ نتانیاهو با او تماس گرفت و گفت کار ایران تمام شد، روز چهارم یا پنجم جنگ من تماس گرفتم با او گفتم وضع‌تان چطور است؟، گفت خیلی مشکل داریم.

استراتژی نظامی ایران در مقابله با اسرائیل یک دستاورد بود

دبیر شورای عالی امنیت ملی کشورمان ضمن تاکید بر اینکه «استراتژی و نوع حرکت نظامی ایران در مقابله با اسرائیل یک دستاورد بود»، خاطرنشان کرد: البته ما هم ضعف داشتیم؛ مسئله نفوذ دشمن در داخل ایران موضوعی جدی است. ما ضعف‌هایی داشتیم که رنج‌آور است، یعنی در یک قسمت‌هایی بودند! ولی قدرت‌هایی هم داشتیم و باید بخش‌های تأثیرگذار آن را ببینیم. ترامپ در جایی گفته بود که در روزهای آخر، جهنمی برای ما و نتانیاهو بود و من نتانیاهو را نجات دادم. با این حال نباید غرور پیدا کنیم، چون دشمن اینها را مطالعه می‌کند و روش‌های جدیدتری پیدا می‌کند و ما هم همین کار را داریم انجام می‌دهیم و نباید به یک شیوه نظامی عمل کنیم. ما عزیزان مهمی را از دست دادیم، اما ملت ایران چهره دیگری از خود نشان داد و در همین سفر برخی افراد می‌گفتند که ایران افتخار ماست، یعنی قدرت‌نمایی ایران را افتخار خودشان می‌دانستند.

آغاز بازنگری سیاست‌های اجرای اصل ٤٤ در مجمع تشخیص

رئیس کمیسیون اقتصادی، بازرگانی و اداری دبیرخانه مجمع تشخیص مصلحت نظام از تدوین گزارش تنقیح و بازنگری سیاست‌های کلی اصل ۴۴ قانون اساسی خبر داد.

به گزارش زمان به نقل ازایسنا، محمدرضا پورابراهیمی در تشریح جلسه کمیسیون اقتصادی مجمع تشخیص با اشاره به گزارش کمیسیون اقتصادی، بازرگانی و اداری دبیرخانه درباره «بازنگری در سیاست‌های کلی اصل ۴۴ قانون اساسی»، گفت: باتوجه به اینکه حدود ۲۰ سال از ابلاغ این سیاست‌ها می‌گذرد، کمیسیون اقتصادی دبیرخانه مهمترین چالش‌های اجرای این سیاست‌ها را در سال‌های اخیر باتوجه به شرایط فعلی اقتصاد بررسی و گزارش آسیب‌شناسی و اصلاحات کارشناسی را ارائه کرد. رئیس کمیسیون اقتصادی دبیرخانه مجمع با اشاره به مهمترین چالش‌های اجرای این سیاست‌ها، گفت: تقلیل سیاست‌های کلی به واگذاری و فروش شرکت‌های دولتی، نبود توجه لازم به بهبود فضای کسب و کار، ضعف در گسترش حقوق مالکیت و امنیت سرمایه‌گذاری و ادامه مدیریت دولتی در مجموعه‌های واگذار شده از مهمترین چالش‌هاست. وی با بیان اینکه پاشنه آشیل اجرای سیاست‌های اصل ۴۴ قانون اساسی، واگذاری مجموعه‌ها به شیوه رد دیون است، ادامه داد: بر اساس این گزارش، سهام عدالت یکی از بزرگ‌ترین چالش‌های سیاست‌های کلی اصل ۴۴ قانون اساسی است. پورابراهیمی یادآور شد: در جلسه کمیسیون اقتصادی، بازرگانی و اداری مجمع تشخیص مصلحت نظام گزارش تخصصی دبیرخانه مطرح و کلیات آن تصویب و مقرر شد کمیسیون به‌صورت ویژه به این موضوع وارد و پس از گزارش تکمیلی کمیسیون اقتصادی دبیرخانه مجمع، مصوبات کمیسیون اقتصادی مجمع درباره متن تنقیحی و بازنگری‌شده سیاست‌های اصل ۴۴ به صحن علنی مجمع ارسال شود. وی افزود: باتوجه به شرایط اقتصادی کشور لزوم کاهش تصدی‌گری دولت درفعالیت‌های اقتصادی، مشارکت بیشتر مردم و بهره‌گیری از ظرفیت‌های بخش خصوصی و مردمی بیش از گذشته ضرورت یافته و از این منظر بازنگری سیاست‌های اصل ۴۴ اولویت اصلی ما در موضوع تنقیح سیاست‌هاست. پورابراهیمی با اشاره به پیشنهادهای کمیسیون برای اصلاح روند اجرای سیاست‌های کلی اصل ۴۴ اظهار کرد: تعیین ضوابط و شرایط جدید برای نقش‌آفرینی دولت در اقتصاد، سیاست‌گذاری در حوزه مولدسازی اموال دولت، تلاش برای کاهش تصدی‌گری و مدیریت دولت در بنگاه‌های اقتصادی، ساماندهی و آزادسازی سهام عدالت، برقراری نظام ملی تنظیم‌گری در راستای رقابت‌پذیری و منع انحصار، بازنگری در روش‌های واگذاری و نیز سیاستگذاری برای مردمی‌سازی اقتصاد از مهمترین پیشنهادات کمیسیون اقتصادی دبیرخانه بود که در جلسه کمیسیون اقتصادی مجمع کلیات آن به تصویب رسید. رئیس کمیسیون اقتصادی دبیرخانه مجمع تشخیص درباره سهام عدالت اظهار کرد: آقای انصاری عضو مجمع و معاون حقوقی رئیس‌جمهوری نیز در این جلسه اعلام کرد که دولت نیز به‌صورت ویژه به موضوع سهام عدالت و واگذاری‌ها ورود کرده است و به دلیل دغدغه ویژه رئیس‌جمهوری نسبت به این موضوع آمادگی داریم از پیشنهادات کمیسیون اقتصادی مجمع نیز بهره بگیریم.

رهبران اروپایی برای حضور در نشست ترامپ - زلنسکی به واشنگتن می‌روند

یک مقام کاخ سفید گفت که چندین رهبر اروپایی به نشست دونالد ترامپ، رئیس‌جمهور آمریکا، با ولودیمیر زلنسکی، رئیس‌جمهور اوکراین، در دفتر بیضی شکل کاخ سفید در روز دوشنبه دعوت شده‌اند.

به گزارش زمان به نقل ازایسنا، سی‌ان‌ان، با استناد به منابع، روز شنبه اعلام کرده بود که جی. دی. ونس، معاون رئیس جمهور ایالات متحده که پیش از این با زلنسکی اختلاف نظر داشت هم در نشست دوشنبه شرکت خواهد کرد. قرار است جورجیا ملونی، نخست وزیر ایتالیا، امانوئل ماکرون، رئیس جمهور فرانسه، فریدریش مرتس، صدراعظم آلمان و اورزولا فون در لاین، رئیس کمیسیون اروپا، در این نشست شرکت کنند. پالتیکو نیز با استناد به سه منبع اعلام کرد برنامه‌هایی برای اعزام حداقل یکی از طرفین گفت‌وگوی مورد علاقه ترامپ، که احتمالاً الکساندر استاب است، به همراه زلنسکی در سفر دوشنبه او به واشنگتن برای دیدار با ترامپ در حال انجام است. به گفته منابع پالتیکو، استاب می‌تواند از درگیری احتمالی بین ترامپ و زلنسکی جلوگیری کند و در عین حال رهبر آمریکا را متقاعد کند که اروپا را در هرگونه مذاکره بعدی در مورد اوکراین دخیل کند. روز شنبه، خبرگزاری فرانسه گزارش داد که امانوئل ماکرون، رئیس جمهور فرانسه، به همراه کر استارمر، نخست وزیر بریتانیا و فریدریش مرتس، صدراعظم آلمان، روز یکشنبه از طریق ارتباط ویدیویی جلسه دیگری از «ائتلاف مشتاقان» حامی اوکراین را برگزار خواهند کرد. در همان روز، زلنسکی سفر برنامه‌ریزی شده خود به ایالات متحده در ۱۸ آگوست برای دیدار با ترامپ را تأیید کرد. پیش از این، ولادیمیر پوتین، رئیس جمهور روسیه و ترامپ در آلاسکا مذاکراتی انجام دادند. رهبران در پایگاه نظامی المندورف-ریچاردسون دیدار کردند. مذاکرات محدود آنها در قالب «سه به سه» دو ساعت و ۴۵ دقیقه به طول انجامید. سرگئی لاوروف، وزیر امور خارجه و یوری اوشاکوف، دستیار رئیس جمهور، از طرف روسیه نمایندگی می‌کردند. مارکو روبیو، وزیر امور خارجه و استیو ویتکوف، نماینده ویژه رهبر ایالات متحده، از طرف آمریکا نمایندگی نشست را بر عهده داشتند. ترامپ در ۲۸ فوریه، زمانی که زلنسکی برای امضای توافق‌نامه‌ای در مورد توسعه مشترک منابع معدنی اوکراین وارد کاخ سفید شد، او را به باد انتقاد گرفت. رهبر ایالات متحده از زلنسکی خواست که با آتش‌بس موافقت کند و از انتقاد از پوتین دست بردارد. جی. دی. ونس، معاون رئیس جمهور ایالات متحده، زلنسکی را یک آشوبگر ناسپاس برای دموکرات‌ها خواند. در آن زمان در نتیجه درگیری پیش آمده میان زلنسکی با ونس و ترامپ، از هیئت اوکراینی خواسته شد که کاخ سفید را ترک کنند و توافق‌نامه امضا نشد. بعداً، زلنسکی سعی کرد عذرخواهی کند و خاطرنشان کرد که از آنچه اتفاق افتاده پشیمان است و همچنین اظهار داشت که با مذاکرات در اسرع وقت موافقت کرده است.

سرمقاله

سند تسهیم درآمد و آنچه به مردم نمی‌گویند

سید آرش وکیلیان

چند هفته پیش با نامه برخی از سکوهای فعال فضای مجازی در اعتراض به سند تسهیم درآمد نزاعی درگرفت که منجر به مکاتبات سرگشاده با ریاست جمهوری برای توقف یا اجرای سند تسهیم درآمد برخلاف معمول نزاع های مرتبط با فضای مجازی، در این مورد یک طرف دستگاه های دولتی یا حاکمیتی در برابر بخش خصوصی نبود، بلکه اصناف و کسب و کارهای خصوصی علیه هم قرار گرفتند. برای فهم ماجرا لازم است کل آن از ابتدا تشریح شود. پیش برده، در سال ۱۳۹۷ در پی اقدامات انحصارگرایانه برخی اپراتورها در حوزه تبلیغات و نیز رفتارهای غیرقانونی در حوزه vas مشکلاتی در بازار محتوای دیجیتال بروز کرد. وقتی جناب آذری جهرمی وزیر وقت ارتباطات، اقدام به اعمال ممنوعیت کامل vas کرد، مشکل بزرگتری بروز نمود و مسیر درآمدی بسیاری از کسب و کارهای محتوایی بسته شد.

پرده اول، در سال ۱۳۹۸ جناب آذری جهرمی به سازمان تنظیم مقررات و ارتباطات رادیویی دستور داد که راه حلی برای مشکل تامین درآمد محتوا بیابد و جلساتی در آن سازمان با حضور ذی نفعان تشکیل شد که چون به توافق نرسید، قرار شد ادامه راه را مرکز ملی فضای مجازی سیاستگذاری کند. در همین راستا ، سند شبکه ملی اطلاعات که در سال ۱۳۹۹ به تصویب شورایعالی فضای مجازی رسید، نیز بر اصلاح تنظیم گری انتشار محتوا تاکید کرد.

پرده دوم، مرکز ملی فضای مجازی از سال ۱۳۹۸ جلساتی را تشکیل داد و اقدام به اخذ پیشنهاد خبرگان و شرکت ها نمود و در این مسیر بسیاری از موافقان و مخالفان حضور داشتند و این ارتباط از پیش از تدوین تا پس از تصویب سند برقرار بوده و به جرات می توان گفت هیچ سندی تا کنون در شورای عالی فضای مجازی تا این حد با اخذ نظر بخش خصوصی تدوین نشده است. از جمله موضوعات مطرح در جلسات مشکل تبعیض در تعرفه ترافیک داخل نسبت به ترافیک خارج بود. اپراتورها اذعان می کردند که با توجه به درآمد بیشتر ترافیک خارجی، عملا گرایشی برای افزایش ترافیک خارجی به نفع داخلی در برخی اپراتورها شکل گرفته است. در کنار آن، بحث محدودیت ارتباط اقتصادی میان اپراتورها با برخی سکوهای بزرگ و محرومیت اکثر سکوهای کوچکتر از درآمد ناشی از ترافیک مطرح شد.

پرده سوم، نسخه اولیه سند تسهیم درآمد ترافیک طی سال های ۱۳۹۸ و ۱۳۹۹ در کمیسیون های ارتقای تولید محتوا تهیه و تصویب شد و البته سازوکارهای پیاده سازی آن ابهامات قابل توجهی داشت. مشخص نبود درآمد دقیقاً به چه صورت اخذ و به چه صورت توزیع می‌شود. با تشکیل دولت مرحوم رئیسی دو نسخه از این سند به تصویب شورای عالی رسید که یکی در زمان دبیری دکتر فیروزآبادی و یکی در زمان دبیری دکتر آقامیری بود. آن نسخه ها با مخالفت جدی وزارت ارتباطات همراه شد. در زمان دولت دکتر پزشکیان و با همراهی وزارت ارتباطات نسخه ساده تری از سند تهیه و تصویب شد و جلسات توجیهی پیش و پس از ابلاغ با بخش خصوصی در مرکز ملی برگزار شد.

پرده چهارم، در این سند درآمد ناشی از عوارض بر مصرف ترافیک خارجی است، توزیع درآمد بین سکوهای خصوصی انجام می‌شود که هیچ عایداتی از بودجه عمومی نداشته باشند، نقش رگولاتوری در توزیع درآمد برای دستگاه های فرهنگی لحاظ شده است و نیز با یکسان سازی درآمد اپراتورها از ترافیک داخلی و خارجی، سود عملیاتی آنها افزایش می یابد. البته برخی موارد این سند می‌تواند چالش برانگیز باشد از جمله یکسان سازی تعرفه ترافیک داخلی و خارجی با دو هدف حفظ درآمد اپراتور و نیز از بین بردن تمایل آن به افزایش ترافیک خارجی مصوب شده است. البته این موضوع می تواند بر برخی سکوهای داخلی اثر منفی بگذارد. هرگونه رابطه میان سکوهای داخلی و اپراتورها از محل ترافیک داخلی، خارج از موضوع سند می باشد و همچون گذشته آنها می تواند با اراده طرفین تعامل کنند. علاوه بر این، همان سکوها می توانند از عوارض ترافیک خارجی هم برخوردار شوند. همچنین، سکوهایی که تا کنون نمی توانستند با اپراتور وارد تعامل شوند، اکنون از عوارض ترافیک خارجی منتفع می شوند. میزان درآمد ناشی از این سند با سطح تعرفه و وضعیت فعلی ترافیک خارجی کمتر از ۱۰ همت است و برخی ادعاها نظیر بازار ۲۷ همتی در حوزه صنعت محتوا ارتباطی با این سند ندارد.

پرده آخر، در میانه دعوای اخیر ادعاهای بزرگی مطرح شد از جمله ایجاد رانت از یک سو و اعتراض به انحصار اپراتورها از سوی دیگر، توزیع پول از سوی دولت بین تولیدکنندگان محتوا، درآمدهای توهمی بسیار بزرگ در حوزه محتوا ، مطالبات اقشار فرهنگی خارج از فضای مجازی نسبت به تسهیم درآمد ترافیک، چالش برخی سکوها با برخی رگولاتورها و اعتراض به مداخله سازمان های فرهنگی غیردولتی، ورود شورای عالی به حوزه اختیارات اختصاصی مجلس در وضع عوارض و شیوه توزیع آن و نظایر اینها. برخی از این موارد سوءتفاهم یا گل آلود کردن آب بوده، مثلا در سند تاکید شده است که موسسات و شرکت هایی که از بودجه دولتی و عمومی سهم داشته باشند، از شمول تسهیم درآمد خارج می باشند. یا مسأله درآمد هنگفت اپراتورها و سکوها از ترافیک محتوای داخلی هیچ ربطی به این سند ندارد و موضوع توزیع درآمد بین اشخاص تولیدکننده محتوا در حال حاضر مستقیما مقدور نیست و درآمد بین سکوهای انتشار محتوا تقسیم می شود. همچنین موضوع گران شدن تعرفه های اپراتورها ناشی از اثر تورم می باشد و ارتباطی با این سند ندارد. مسأله تعارض با قانون اساسی در حوزه اخذ عوارض با یک تبصره در مجلس قابل حل است و البته مجلس مختار است که عوارض بیشتری وضع کند و آن را مثل سال ۱۴۰۰ بین دستگاه های مورد نظر خود توزیع نماید و سر فعالان واقعی فضای مجازی هم بی کلاه بماند. برخی از نگرانی ها نیز در شیوه نامه سند که در دست تدوین است، قابل رفع می باشد. مثلا نظر انحصاری یک تنظیمگر در خصوص نحوه توزیع درآمد در حوزه ماموریت خود و یا برخورداری ناشران دیجیتال غیر ویدئویی که سهم کمی در ترافیک دارند را می توان با شیوه نامه حل نمود. مشارکت فعال بخش خصوصی در تدوین شیوه نامه اجرایی می تواند این نگرانی ها را برطرف سازد.

در سیاستگذاری هیچ اقدامی بی اشکال نیست و حتما عده ای بیشتر از دیگران منتفع می شوند و برخی هم متضرر می گردند. اگر چنین موضوعی که با اخذ نظر گسترده بخش خصوصی طی سه دولت مختلف رقیب فرده و در مجموع با رعایت نظرات اقشار مختلف همراه بوده، به ثمر نرسد، می توان گفت هر سیاستی در حوزه فضای مجازی کشور موقت، متزلزل و عقیم خواهد بود و ما به بلوغ حکمرانی در فضای مجازی نرسیده ایم، بلکه خود را به جریان آن سپرده ایم تا هر سو که می رود ما را با خود ببرد.

Alborz.payam@gmail.com